

Competitive Examinations Centre

Savitribai Phule Pune University

UPSC General Studies Test

नमुना प्रश्न

टीप : खालील प्रश्न हे विद्यार्थ्यांच्या माहिती करीता नमुना प्रश्न म्हणून दिलेले आहेत.

- 1) Which of the following are the features of the Himalayan rivers ?
- 1 They are of youthful nature, forming deep gorges and performing intense erosional activity.
 - 2 They are free to form their courses and follow a dendritic pattern.
 - 3 They have very large basins.
- (a) 1 and 2 (b) 1 and 3
(c) 2 and 3 (d) 1,2 and 3

हिमालयीन नदयांची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत ?

१. त्या खळखळणाऱ्या स्वरूपाच्या असून, खोल गर्ता / घळई निर्माण करतात आणि अपक्षरण कार्य मोठ्या प्रमाणात घडवून आणतात.
२. त्या त्याचा प्रवाह स्वतःच निश्चित करू शकतात व अनेक वितरिकांद्वारे शाखाकृति वाहतात.
३. या नदयांचे पात्र प्रचंड मोठे असतात.

- (a) 1 आणि 2 (b) 1 आणि 3
(c) 2 आणि 3 (d) 1,2 आणि 3

2. Match List I with List II and Select the correct answer using the codes given below the lists.

List I

- A. Kodaikanal (Tourist spot)
- B. Shenkotta gap
- C. Ooty Oottakamandaka (Tourist spot)
- D. Garo,khasi and Jaintia hills

List II

1. Palni hills (Tamilnadu)
2. Cardamom hill (Tamilnadu)
3. Nilgiri hills
4. Meghalay

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	2	3	1	4
(c)	3	1	2	4
(d)	2	1	3	4

खाली दिलेल्या गट I व गट II च्या जोड्या जुळवून दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक उत्तर निवडा.

गट I	गट II
A) कोडाइकनाल (पर्यटन स्थळ)	१. पालिनी पर्वत (तामिळनाडू)
B) शेनाकोटाटा गप	२. कार्दमॉम टेकडी (तामिळनाडू)
C) उटी ऊटाटाकमनडाका (पर्यटन स्थळ)	३. निलगिरी पर्वत
D) गारो, खासी आणि जेनटतीया पर्वत	४. मेघालय

	A	B	C	D
(a)	1	2	3	4
(b)	2	3	1	4
(c)	3	1	2	4
(d)	2	1	3	4

3. Consider the following peaks

1. Dhaulagiri	2. Kanchenjunga
3. Nanda Devi	4. Kamet Peak

The Correct sequence of the peaks from West to East will be

(a) 3, 1, 4, 2	(b) 3, 4, 1, 2
(c) 1, 3, 2, 4	(d) 4, 3, 1, 2

खाली दिलेल्या पर्वतांची यादी पाहा.

१. धोलागिरी	२. कांचनगंगा
३. नंदा देवी	४. कामेत पर्वत

दिलेल्या पर्यायांवरून पश्चिमेकडून पर्वतांचा अचूक क्रम ओळखा.

- (a) 3, 1, 4, 2 (b) 3, 4, 1, 2
(c) 1, 3, 2, 4 (d) 4, 3, 1, 2

4. Karewas are terraces of glacial origin found in

- (a) Teesta valley
(b) Ravi valley
(c) Jhelum valley (Sri Nagar)
(d) Alaknanda valley

कारेवाज या हिमापासून वनलेला भूभाग येथे आढळतो.

- (a) टेस्टा (b) रावी खोरे
(c) झेलम खोरे (श्रीनगर) (e) अलकनदा खोरे

5. Which one of the following countries does not border the Caspian Sea ?

- a) Armenia b) Azerbaijan
c) Kazakhstan d) Turkmenistan

खालीलपैकी कोणत्या देशाची सीमा कस्पियन समुद्राशी जोडलेली नाही?

- a) अमेनिया b) अजरबैजान
c) कझाकस्तान d) तुर्कमेनिस्तान

6. The Kuka movement to overthrow the British rule was organized in-

- a) Uttar Pradesh b) Bihar
c) Punjab d) Himachal Pradesh

बिटीशाना हाकलून लावण्यासाठी कुका आंदोलन कोठे झाले होते?

- a) उत्तर प्रदेश b) बिहार
c) पंजाब d) हिमाचल प्रदेश

7. Assertion (1) : The Sanyasis and the Fakirs revolt against the British in Bengal

Form 1763 CE – 1800 CE.

Reason (2) : The Sanyasis and the Fakirs were opposed to the British

Interference in Indian Religious traditions. The famous Bengali

Novel "Anandmath" is based on this revolt.

Codes :

- (a) Both 1 and 2 are true and 2 is the correct explanation of 1
(b) Both 1 and 2 are true but 2 is not the Correct explanation of 1
(c) 1 is true but 2 is false
(d) 1 is False but 2 is true

विधान (1) : संन्याशांचा आणि फकिरांचा विद्रोह बंगाल प्रांतात ब्रिटीशांविरुद्धात
१७६३ ते १८०० पर्यंत.

विधान (2) : संन्यासी आणि फकिरांना भारतीय धर्मांमध्ये ब्रिटीशांच्या हस्तक्षेपास
विरोध होता. तर प्रसिद्ध बंगाली कादंबरी आनंदमठ ही या विद्रोहावर
आधारित आहे.

- a) विधान 1 आणि कारण 2 दोन्हीही बरोबर आहेत व 2 हे 1 चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.
b) विधान 1 आणि कारण 2 दोन्हीही बरोबर आहेत परंतु 2 हे 1 चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.
c) 1 बरोबर आहे मात्र 2 चुकीचे आहे.
d) 1 चुकीचे आहे मात्र 2 बरोबर आहे.

8. Match List I with List II and select the correct answer from the codes gives

List I

- A. The Ahmadiya Movement
B. The Deoband Movement
C. The Ayyunai Movement
D. The Seva Sadan

List II

1. Behramji M Malabari
2. Karmal Ali Jaunpuri
3. Rashid Ahmad Gangoli
4. Mirza Ghulam Ahmad
5. Dadabhai Naoroji

Codes

	A	B	C	D
a)	2	3	4	5
b)	5	4	3	2
c)	4	3	2	1
d)	4	2	5	3
				4

खाली दिलेल्या गट I व गट II योग्य जोड्या जुळवून दिलेल्या पर्यायांपैकी अचूक उत्तर निवडा.

गट I

- A. अहमदीया चळवळ
- B. देवबंद चळवळ
- C. अय्युनई चळवळ
- D. सेवा सदन

गट II

- 1. बेहरामजी एम.मलबारी
- 2. करमल अली जोनपुरी
- 3. रशीद अहमद गांगुली
- 4. मिर्झा गुलाम अहमद
- 5. दादाभाई नोरोजी

पर्याय :

	A	B	C	D
a)	2	3	4	5
b)	5	4	3	2
c)	4	3	2	1
d)	4	2	5	3

9. Which of the following are found at Harappa?

- i) Graneries
- ii) Fire altars
- iii) Working floors
- iv) Multi – Pillared hall
- v) Single room barracks

Choose the answer from the codes gives below:

- a) I, iii, and v
- b) i, ii, iii, and v
- c) ii, iv, and v
- d) All of them

हडप्पा मध्ये खालीलपैकी काय आढळले?

- i) धान्य कोठारे
- ii) आग भट्ट्या
- iii) मजुरांच्या चाळी
- iv) बहुस्तंभीय मंडप
- v) छावण्या

खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- a) I, iii, आणि v
- b) i, ii, iii, आणि v
- c) ii, iv, आणि v
- d) I, iii, आणि v वरीलपैकी सर्व

10. Which one of these is not a common feature of the Megalithic burial customs?

- a) In all the graves pottery, and particularly Burnished Black – and – Red Ware, is found.
- b) In almost every excavated grave some objects iron occur.
- c) Among the most common tools are flat iron axes, often with crossed iron bands for hafting.
- d) Among the grave goods copper, bronze and gold objects are equally common.

खालीलपैकी कोणते पूर्वअश्मयुगीन शव दफन रीतीने सर्वसाधारण वैशिष्ट्य नाही ?

- a) सर्व दफन व्यक्तीजवळ भांडी, विशेषतः चमकणारी काळी व लाल रंगाची भांडी आढळली.
- b) जवळपास प्रत्येक दफन पेटीत लोहाच्या काही वस्तू मिळाल्या.
- c) यात सर्वाधिक आढळलेली अवजार म्हणजे मुठीजवळ लोखंडी कुऱ्हाडी.
- d) दफन पेटीतील वस्तूंमध्ये तांबे, ब्रॉझ आणि सोने हे सारख्या प्रमाणात आढळते.

11. What did the term niyoga, with reference to women, stand for in the Vedic society?

- a) The performance of Vedic sacrifices by a women independently
- b) The vow of celibacy taken by a women of aristocratic society
- c) Cohabitation of a childless widow with her husband's brother until the birth of a son
- d) Symbolic self-immolation of a widow with her husband

वेदिक संस्कृतीमध्ये स्त्रियांसंबंधी वापरण्यात येणारे नियोग हे शब्द कशाशी निगडित आहे ?

- a) स्त्रियांद्वारे स्वतंत्रपणे केले जाणारे वेदिक यज्ञ.
- b) अभिजात समाजातील स्त्रीद्वारे स्वीकारण्यात आलेले ब्रह्मचर्य
- c) मूल नसणाऱ्या विधवेचे तिला मुलगा होईपर्यंत तिच्या पतीच्या भावासोबत असलेले समागम.
- d) पतीसोबत विधवेने केलेला देह त्याग.

12. Consider the following statements.

1. The National Green Tribunal Act, 2010 came into force on 18th Oct 2010
2. National Environment Appellate Authority established under NEAA Act, 1997 dissolved and cases pending before NEAA transferred to NGT.
3. National Green Tribunal Act provides for establishment of NGT for the Effective and expeditious disposal of cases relating to environmental Protection and conservation of forests.
4. Government of India and World Bank have signed a long agreement for the Implementation of an Integrated Coastal Zone Management Project.

Select the correct answer?

- a) 1 and 2 b) 2 and 3
c) 3 and 4 d) 1,2, 3 and 4

खालील विधानांचा विचार करा.

1. राष्ट्रीय हरीत न्यायाधिकरण कायदा (नशनल ग्रीन ट्रीब्यूनल अक्ट), २०१० हा १८ ऑक्टोबर २०१० रोजी कार्यान्वीत झाला.
2. एनईएए कायदा, १९९७ अंतर्गत संस्थापित राष्ट्रीय पर्यावरण अपील अधिकार संपुष्टात ले असून एनईएए समोरील लंबित प्रकरणे ता एनजीटी कडे हस्तांतरित करण्यात ली हेत.
3. नशनल ग्रीन ट्रीब्यूनल अक्टच्या धारे पर्यावरणीय सुरक्षा व वनसंधारण याबाबतच्या स्थापनेची तरतूद केलेली हे.
4. भारत सरकार णि जागितक बँक यांनी एकत्रित समुद्रटी क्षेत्र व्यवस्थापन प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी एका कर्ज करारावर स्वाक्षन्या केल्या हेत.

अचूक पर्याय निवडा.

- a) 1 णि 2 b) 2 णि 3
c) 3 णि 4 d) 1, 2, 3 णि 4

13. The term biomagnifications refers to the

- a) Increase in the concentration of non – degradable pollutants as they pass through food chain.
- b) Increase in population size

c) Growth of organism due to food consumption

d) Blowing of environmental issues by man

'जेवविस्तारण' (बायोमगनिफीकेशन) ही संज्ञा कशाशी संबंधित आहे ?

a) अन्नसाखळीतून जाताना अपघटनीय प्रदूषकांच्या प्रमाणात होणारी वाढ.

b) लोकसंख्येत होणारी वाढ.

c) अन्न ग्रहण केल्याने सूक्ष्मजातीच्या आकारमानातील वाढ.

d) पर्यावरणाविषयी मनुष्याव्दारे झालेली धमनवाढ.

14. The diversity of micro – habitat is called

a) a- diversity

b) Point diversity

c) Gamma diversity

d) Epsilon diversity

सूक्ष्मजीवांच्या अधिवासातील विभिन्नतेला काय म्हणतात ?

a) a- विभिन्नता

b) बिंदू विभिन्नता

c) गमा - विभिन्नता

d) एप्सिलोन विभिन्नता

15. Match Column I with Column II and choose the correct answer using the codes gives below.

Column I

Column II

A. Project tiger

1. 16 Feb, 2005

B. Project Elephant

2. Feb, 1992

C. Kyoto Protocol

3. April, 1973

A

B

C

a) 1

2

3

b) 3

2

1

c) 1

3

2

d) 2

1

3

खालील जोड्या अचूक जुळवा. दिलेल्या पर्यायातील योग्य उत्तर निवडा.

I	II
A. व्याघ्र प्रकल्प	1. 16 फेब्रुवारी 2005
B. हत्ती प्रकल्प	2. फेब्रुवारी 1992
C. क्योतो करार	3. एप्रिल 1973

	A	B	C
a)	1	2	3
b)	3	2	1
c)	1	3	2
d)	2	1	3

16. Fly ash is environmental pollutant produced by ?

- a) Thermal power plant
- b) Oil refinery
- c) Fertilizer plant
- d) Strip mining

‘धुलीकण’ हे पर्यावरणातील प्रदूषण कशापासून निर्माण होतात?

- a) ओष्णिक ऊर्जा प्रकल्प
- b) तेल शुद्धीकरण
- c) रासायनिक खत निर्मिती प्रकल्प
- d) पट्टी खणकाम

17. Agriculture Income Tax is assigned to the State Government by

- a) The Finance Commission
- b) The National Development Council
- c) The Inter – State Council
- d) The Constitution of India

शेतीवरील □ यत्कर हा राज्यशासनाला कोणाद्वारे □ कारला जातो ?

- a) वित्त विभाग
- b) राष्ट्रीय विकास मंडळ

- c) आंतरराज्यीय मंडळ
- d) भारतीय राज्यघटना

18. Which committee among the following was associated with prices of Petroleum products and its tariff structure?

- a) Dr. Rangrajan Committee
- b) Malegam Committee
- c) Lahiri Committee
- d) Vaidyanathan Committee

जैविक इंधनाशी निगडीत वस्तूंचे दर आणि त्यांच्या प्रशुल्करचनेसंबंधी निर्णय घेण्यासाठी खालीलपैकी कोणती समिती नेमण्यात आली होती ?

- a) डॉ. रंगराजन समिती
- b) मालेगाम समिती
- c) लहिरी समिती
- d) वैद्यनाथन समिती

19. High fiscal deficit is cause for concern for any economy. What does it denote ?

- a) It is a measure of the borrowing of an economy
- b) It is total expenditure less total receipts excluding borrowings
- c) It reflects the decrease in tax collections for the year
- d) It means the lack of liquidity and earnings for the economy

उच्च वित्तीय तुट ही कोणत्याही अर्थव्यवस्थेसाठी चिंतेची बाब आहे. टी काय दर्शविते ?

- a) हे एखाद्या अर्थव्यवस्थेच्या एकूण कर्जाचे मापन आहे.
- b) एकूण खर्च वजा कर्जाव्यतिरिक्त एकूण झालेली जमा.
- c) हे वर्षभरातील कर वसुलीत झालेली घट दर्शविते.
- e) याचा अर्थ अर्थव्यवस्थेतील तरलता आणि कमाई यातील घट आहे.

20. Which of the following are true about the Attorney – General of India ?

1. Attorney – General has the right to vote in the Parliament.
2. Attorney - General has the right to speak in the Houses of the Parliament.

3. Attorney – General is not a member of the Cabinet.

4. Attorney – General must have the same qualification as are required to be a Judge of the Supreme.

Codes :

a) 1, 2 and 3 b) 1, 3 and 4

c) 2, 3 and 4 d) 1, 2 and 4

खालीलपैकी 'महान्यायवादी' संबंधी काय सत्य आहे ?

1. महान्यायवादीला संसदेत मतदान करण्याचा अधिकार आहे.
2. महान्यायवादीला संसदेत भाषण करण्याचा अधिकार आहे.
3. महान्यायवादी मंत्रीमंडळाचा सभासद नसतो.
4. महान्यायवादीच्या अंगी सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशासमान पात्रता असायला हवी.

Question No. 21 to 80 are not given here since questions follow the same pattern. The gap is given in order to communicate that there will be in all 90 questions in the online test

81. A National emergency remains in operation, with the approval of the Parliament, for

- a) A maximum period of three years
- b) A maximum period of one year.
- c) A maximum period of six months.
- d) An indefinite Period.

संसदेच्या परवानगीनुसार राष्ट्रीय आणीबाणी किती काळ सक्रीय राहू शकते?

- a) जास्तीत जास्त तीन वर्ष
- b) जास्तीत जास्त एक वर्ष
- c) जास्तीत जास्त सह महिने
- d) अनिश्चित काळासाठी

82. The Balwant Rai Mehata Committee was set up in 1956 by the National Development Council for the purpose of

- Suggesting measures for democratic decentralization.
- Reporting on the working of the village Panchayats raj at that time.
- Suggesting measures for better efficiency in the implementation of the Community Development projects.
- Investigating the feasibility of setting up the new Panchayat raj machinery.

१९५६ साली राष्ट्रीय विकास मंडळाव्दारे बळवंत राय मेहता समिती स्थापन करण्यामागचा उद्देश काय होता?

- लोकशाही विकेंद्रीकरणासंबंधी उपाय सुचविणे.
- त्याकाळाच्या ग्रामपंचायतीच्या कार्याचा अहवाल सादर करणे.
- सामाजिक विकास प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी उपाय सुचविणे.
- नवीन पंचायत यंत्रणेच्या उभारणीसाठीच्या सुसाह्यतेबद्दल चौकशी करणे.

83. Assertion (A) : In human being, the females play a major role in determining the sex of the off spring.

Reason (R) : Women have two 'X' chromosomes.

Codes :

- Both A and R is true and R is the correct explanation of A
- Both A and R are true and R is not the Correct explanation of A
- A is true but R is false
- A is False but R is true

विधान (A) : मनुष्य जातीमध्ये, बालकाच्या लिंग निश्चितीमध्ये महिला महत्त्वाची भूमिका बजावतात.

विधान (R) : महिलांमध्ये दोन 'x' गुणसूत्रे (क्रोमोझोम्स) असतात.

- विधान A आणि कारण R दोन्हीही बरोबर आहेत व R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण आहे.
- विधान A आणि कारण R दोन्हीही बरोबर आहेत परंतु R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.
- A बरोबर आहे मात्र R चुकीचे आहे.
- A चुकीचे आहे मात्र R बरोबर आहे.

84. "Athlete's Foot" is a disease caused by

- Bacteria
- Fungus
- Protozoan
- Nematode

'अथलेटस फुट' इसा हा रोग खालील कारणाने होतो

- a) जीवाणू b) बुरशी
c) प्रोटोज़ोआन d) निमातोड

85. Which of the following cell organelles play the most significant role in protein synthesis?

- a) Lysosome and Centrosome
b) Endoplasmic reticulum and Ribosome
c) Golgi apparatus and Mitochondria
d) Lysosome and Mitochondria

प्रथिने संश्लेषण क्रियेमध्ये खालीलपैकी कोणते पेशी अंगक महत्वाची भूमिका बजावतात ?

- a) लायसोझोम आणि सेन्ट्रोझोम
b) एन्डोप्लाझमिक रेटीक्युलम आणि रायबोझोम
c) गोल्गी अपरेटस आणि मायटोकॉन्ड्रीया
d) लायसोझोम आणि मायटोकॉन्ड्रीया

86. In Which organ of the human body, are the lymphocyte cells formed ?

- a) Liver b) Long bone
c) Pancreas d) Spleen

मानवी शरीराच्या कोणत्या अवयवात लिम्फोसाइट पेशी तयार होतात ?

- a) यकृत b) लांब हाड
c) स्वादुपिंड d) पानथरी

87. Recently the book 'The Hindus : An Alternative History'' was in controversy,

Who is the author of this book ?

- a) James Laine b) Wendy Doniger
c) Barbara Lee d) Li Gui Ying

नुकतेच वादात सापडलेले 'The Hindus : An Alternative History'' (द हिंदुज : अन अल्टरनेटिव्ह हिस्ट्री) हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे ?

- a) जेम्स लाइन
c) बरबारा ली

- b) वेन्डे डॉनिजर
d) मरीएलीन वार्ड

88. RBI. Has issued a notification to withdraw the pre – 2005 notes from circulation. Form which year was The Mahatma Gandhi (MG) series of notes came into circulation ?

- a) 1992 b) 1991
c) 1996 d) 1995

2005 पूर्वीच्या सर्व नोटा बँकमध्ये जमा करण्याचा आदेश भारतप्र रिझर्व्ह बँकेने (RBI) जाहीर केला आहे. महात्मा गांधीसपरिजच्या नोटा येण्यास कोणत्या वर्षापासून सुरुवात झाली आहे ?

- a) 1992 b) 1991
c) 1996 d) 1995

89. Which of the following statement is incorrect with refrence to the movie 'Gravity' ?

1. It has received maximum awards in 2014 Oscars
2. The theme of the movie is based on Space Mission.
3. The movie has been directed, produced and written by Alfonso Cuaron.
4. Gravity opened the 70th Venice International Film Festival in August 2013 and had its North American premiere three days later at the Telluride Film Festival.

Options

- a) Only 1 and 2 b) 1, 3 and 4
c) 1, 2 and 4 d) None of the Above

'ग्रविटी' या चित्रपटासंबंधाखालील कोणते विधान चुकीचे आहे –

1. २०१४ च्या ऑस्कर पुरस्कारांमध्ये या चित्रपटाला जास्ततः जास्त पुरस्कार मिळाले .
2. हा चित्रपट अंतराळ मोहीम या विषयावर आधारित आहे.
3. अलफोन्सो कॉरोन यांनाचित्रपटाचे दिग्दर्शन निर्मितआणि लेखन केलेले आहे.
4. ग्रविटी या चित्रपटाचे प्रथम ७० व्या व्हेनिस आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात

ऑगस्ट २०१३ मध्ये करण्यात आले होते. त्यानंतर तीन दिवसांनी उत्तर अमेरिकेतील टेल्युराइड चित्रपट महोत्सवात प्रदर्शन झाले.

पर्याय :

a) 1 आणि 2

b) 1, 3 आणि 4

c) 1, 2 आणि 4

d) यापैकी एकही नाही

90. Consider the following statement – with reference to under water tunnel in Turkey.

I. The underwater rail link will connect Asia and Europe which passes through the Strait of Georgia.

II. The Marmaray tunnel connects two continents.

Which of the following statement is correct ?

a) Only I

b) only II

c) Both I and II are Correct

d) Both I and II are incorrect

तुर्की मधील जलसुरंगा संबंधी खालील विधानांचा विचार करा.

1. जॉर्जियाच्या सामुद्रधुनीतून जाणारी ही पाण्याखालील रेल्वेलाईन आशिया आणि युरोप खंडाला जोडते.

2. मामारे जलसुरंग ही दोन खंडाना जोडते.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे -

a) फक्त 1

b) फक्त 2

c) दोन्ही बरोबर

d) दोन्ही चूक .